Enderrock | Eduard Escoffet | Actualitzat el 14/02/2023 a les 14:00

El compromís matarà la llengua, per Eduard Escoffet

El membre del grup Barba Corsini Eduard Escoffet reflexiona sobre l'ús del català

Eduard Escoffet | Juan Miguel Morales

Després d'uns anys en què l'agenda del procés recomanava no abordar la qüestió de la llengua, ara tot de sobte s'ha convertit en un tema de màxima gravetat: la llengua es mor, i ara tots a córrer. Per què ara sí que interessa? Això serà difícil de respondre, però el que em preocupa és l'alarmisme exagerat i sobretot les propostes que s'han posat sobre la taula. Després de diverses reunions, els experts advoquen perquè siguin els parlants i el seu compromís el que salvi la llengua. Òmnium Cultural, per la seva banda, ha decidit gastar-se uns bons pèmpins en una campanya tronada per demanar als que parlem català que ensenyem la llengua. I els tertulians parlen d'identitat, d'amor a la llengua.

En definitiva, una defensa a ultrança de la cultura queca que no crec que ajudi gaire. Perquè el cert és que estem fent -nosaltres, els parlants- tot el que cal per convertir el català en una llengua marginal i inservible més enllà de l'àmbit familiar. Per bé que el català, com la majoria de llengües, s'ha d'enfrontar a la força de l'anglès com a llengua global i altres desafiaments derivats de la uniformització mundial, no podem perdre de vista que el català té a hores d'ara uns mecanismes de defensa i estímul que no havia tingut durant molts segles. No és llengua d'Estat, però prou s'hi acosta. A més, fins a cert punt podríem dir que s'ha convertit en una llengua ?privilegiada', per la qual cosa és vista pels parlants més joves com a llengua dominant, a diferència del que passava durant el franquisme, en què la llengua va sumar molts nous parlants que se sentien impel·lits a conèixer la llengua del país d'arribada. És el cas de la meva família i de tantes altres. Encara més: una llengua es manté viva si és una eina útil per a tothom.

"El català té mecanismes de defensa i estímul que no havia tingut durant molts segles"

Sens dubte hem anat assumint el marc mental de Ciudadanos, fins i tot en termes lingüístics. Apel·lem al compromís dels parlants, a la identificació entre llengua i identitat nacional entesa des d'un punt de vista molt etnicista. Això condemna qualsevol llengua a una agonia, xarona però definitiva. Serà la llengua d'uns pocs que volen preservar una essència, però no una llengua compartida per un grup heterogeni de persones en moviment. Jo, personalment, ja estic fins al capdamunt de tant de victimisme d'estar per casa i de tanta mirada curta. Les llengües no són productes folklòrics que cal conservar en vitrines, sinó organismes vius que perviuen i creixen per a la seva funció en el dia a dia.

Des d'aquest punt de vista, si volem afrontar el futur del català ho hem de fer des de dues línies: els drets i les oportunitats. D'una banda, els governs català, valencià i balear tenen prou eines per exigir el coneixement de la llengua pròpia a la majoria de persones que han d'atendre el públic: si hi ha dues llengües i totes dues són oficials, hem de poder ser atesos en qualsevol de les dues. És una qüestió de drets irrefutable i hi ha molt de recorregut per fer. De l'altra, som un grup de parlants prou nombrós i amb prou potencial com a mercat, fins i tot amb possibilitats de creixement. El català és una llengua útil en un territori ampli i ben densament poblat.

Traduït a l'àmbit musical, és necessari potenciar l'intercanvi de grups i propostes musicals entre els diferents territoris de parla catalana. I cal anar més enllà de la música folklòrica i més *mainstream*, amb els artistes que no surten als mitjans. De l'experimentació al punk o l'electrònica, que cadascú faci servir la llengua com li roti. El català no ha de ser una tria política, sinó transversal. Una eina transparent amb què podem mirar-nos el món.